

30.9.2025

KEHA-keskuksen lausunto eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle koskien hallituksen esitystä eduskunnalle yleistukea koskevaksi lainsäädännöksi

Yleistä

KEHA-keskus kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä (HE 112/2025 vp), joka koskee ehdotettua yleistukea koskevaa lainsäädäntöä.

KEHA-keskus toistaa aiemmassa lausuntopalautteessaan esittämiänsä huomioita, jotka koskevat työvoimapalveluiden järjestämisestä annettuun lakiin (järjestämislaki 380/2023) ehdotettuja 32 a §:ää ja 32 b §:ää.

Ehdotettu järjestämislain 32 a §

Lakiehdotuksessa on ehdotettu, että työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa (järjestämislaki 380/2023) säädettäisiin uudesta 32 a §:stä. Säännöksessä säädettäisiin siitä, että yleistukea saavien työnhakijoiden työnhakukeskustelut ja täydentävät työnhakukeskustelut olisi järjestettävä niin kutsutun aktivointijakson aikana työvoimaviranomaisen toimipisteessä tai muussa asiointipisteessä, jollei muu tapa asioida henkilökohtaisesti ole tarkoituksenmukaisempi painavasta syystä.

Hallituksen esityksen mukaan erityisesti ensimmäisessä jaksoon kuuluvassa työnhakukeskustelussa painavana syynä ei tulisi pitää vain poikkeuksellisen pitkää asiointimatkaa, vaan keskustelusta olisi sovittava riittävän ajoissa siten, että työnhakijalla on tarpeeksi aikaa järjestää asiointinsa toimipisteeseen.

KEHA-keskus katsoo, että ilmaisut ”riittävän ajoissa” ja ”tarpeeksi aikaa” jättävän laajan tulkinnanvaran. Ilmaisut voivat näyttäytyä eri työvoimaviranomaisille eri tavoin, joka voi johtaa hyvin erilaisiin alueellisiin soveltamiskäytäntöihin. Tämä ei edistäisi yhdenvertaisuutta. KEHA-keskus katsoo, että ilmaisuja olisi hyvä täsmentää niin, että soveltamiselle olisi jotkin tarkemmat kriteerit. KEHA-keskus katsoo, että täsmennykset olisivat tarpeen erityisesti oikeusturvan kannalta.

Ehdotettu järjestämislain 32 b §

Ehdotetussa 32 b §:ssä säädettäisiin ensimmäisen niin sanotun aktivointijakson työnhakukeskustelun sisällöstä. Säännöstä koskevissa hallituksen esitysluonnoksen perusteluissa on todettu, että jaksoon kuuluvien kahden seuraavan työnhakukeskustelun sisällöstä ei säädettäisi tarkemmin.

KEHA-keskus katsoo, että esityksen perusteluja olisi hyvä tarkentaa tältä osin, sillä säännöksessä säädettäisiin sekä alle 25-vuotiaiden että 25 vuotta täyttäneiden työnhakijoiden aktivointijaksoihin kuuluvista työnhakukeskusteluista. 25 vuotta täyttäneiden osalta aktivointijaksoon kuuluvia

30.9.2025

työnhakukeskusteluja on kolme ja alle 25-vuotiaille niitä järjestettäisiin kuusi. Nykyinen ilmaus kattaa ainoastaan aktivointijakson, joka sisältää kolme työnhakukeskustelua.

Ehdotetussa 32 b §:n 1 momentissa säädettäisiin, että "sen lisäksi, mitä 35 §:ssä säädetään työnhakukeskustelun sisällöstä ja 37 §:ssä palvelutarpeen arvioinnista, työvoimaviranomaisen on ensimmäisessä 32 a §:ssä tarkoitetussa työnhakukeskustelussa arvioitava erityisesti työttömyyden pitkittymisen syitä ja varmistettava, että työnhakijan palvelutarpeen arvioimiseksi on selvitetty: [...]" Säännöstä koskevien hallituksen esityksen perustelujen mukaan "pykälän 1 momentin mukaan ensimmäisessä 32 a §:ssä tarkoitetussa työnhakukeskustelussa työvoimaviranomaisen olisi 35, 37 ja 38 §:ssä säädetyn lisäksi arvioitava erityisesti työttömyyden pitkittymisen syitä". KEHA-keskus katsoo, että selvyiden vuoksi myös pykälätasolla olisi hyvä viitata kyseiseen työllistymissuunnitelman sisältöä koskevaan 38 §:ään, sillä sitä on tarkoitus soveltaa ja perustelujen ja pykälätason tekstien olisi hyvä vastata toisiaan.

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt lakimies Heidi Kaura-aho ja ratkaissut johtaja Heikki Heikkilä.

Jakelu

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Tämä asiakirja KEHA/29830/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/29830/2025 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Heikkilä Heikki 30.09.2025 10:05

Esittelijä Kaura-aho Heidi 30.09.2025 10:08